

ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Ψυχογιοπούλου Ευαγγελία

****Προσκεκλημένη καθηγήτρια για διάλεξη: Λαλαγιάννη Βασιλική**

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕ8040Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θεσμοί και Πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	1.6
Ατομική έκθεση με παρουσίαση			0.9
Άσκηση			0.4
Τελικές εξετάσεις			2.3
ΣΥΝΟΛΟ			≈5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου/Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΝΑΙ (Προαπαιτούμενο μάθημα: Ευρωπαϊκό Δίκαιο και Διακυβέρνηση, Κωδικός μαθήματος: 4030Υ)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά (και αγγλικά για τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus+)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/3429/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Το μάθημα «Θεσμοί και Πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης» επιδιώκει μαθησιακά αποτελέσματα σε επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται ότι: 1) Σε επίπεδο γνώσεων: Έχουν εξοικειωθεί με τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την άσκηση των αρμοδιοτήτων της και γνωρίζουν βασικές παραμέτρους των επιμέρους ενωσιακών πολιτικών, τόσο ως προς το νομικό τους πλαίσιο, όσο και ως προς τις θεσμικές τους πτυχές, Μπορούν, αξιοποιώντας τις γνώσεις που έχουν αποκτήσει, να εξετάζουν με επιστημονικό και συστηματικό τρόπο θέματα που σχετίζονται με τις πολιτικές της Ένωσης, το νομικό τους πλαίσιο, τις θεσμικές τους ιδιαιτερότητες, καθώς και τις πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές ή άλλες στοχεύσεις και παραμέτρους τους, Διαθέτουν επαρκές γνωσιολογικό υπόβαθρο για να παρακολουθούν και να κατανοούν τις εξελίξεις στην

επιστημονική μελέτη των ενωσιακών πολιτικών, του νομικού πλαισίου που τις διέπει και της λειτουργίας των θεσμικών οργάνων στο πλαίσιο τους, Εφαρμόζουν αναλυτική και κριτική σκέψη κατά την έρευνα και τη μελέτη των πολιτικών της Ένωσης.

2) Σε επίπεδο δεξιοτήτων:

Αξιοποιούν τις γνώσεις που έχουν αποκτήσει για να αναλύουν πληροφορίες και απόψεις σχετικά με τις ενωσιακές πολιτικές, καθώς και για να εξετάζουν διαχρονικές και επίκαιρες πτυχές τους, Χρησιμοποιούν τις γνώσεις που έχουν αποκτήσει και τις διαθέσιμες πηγές ενημέρωσης, αναφοράς και τεκμηρίωσης για να διατυπώνουν και να επικοινωνούν τεκμηριωμένες απόψεις σχετικά με τις νομικές και θεσμικές παραμέτρους της ενωσιακής δράσης σε διάφορους τομείς πολιτικής,

3) Σε επίπεδο ικανοτήτων:

Είναι σε θέση να εκπονούν ερευνητικές εργασίες σχετικά με τις πολιτικές της Ένωσης και τον ρόλο των θεσμικών οργάνων στη διαμόρφωση και υλοποίησή τους, Μπορούν, με σχετική αυτονομία και επιστημονική εγκυρότητα, να εφαρμόζουν στην πράξη τις γνώσεις και τις δεξιότητες που έχουν αποκτήσει για την ανάλυση ευρωπαϊκών θεμάτων, την προσέγγιση σύνθετων θεμάτων της ευρωπαϊκής διακυβέρνησης και τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Λήψη αποφάσεων	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Αυτόνομη εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Ομαδική εργασία	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	Άλλες...
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η μελέτη βασικών νομικών και θεσμικών πτυχών εμβληματικών πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το μάθημα εξετάζει τη γένεση και την εξέλιξη επιμέρους ενωσιακών πολιτικών δια μέσου των Συνθηκών και παρουσιάζει τα συνταγματικά τους θεμέλια, τους στόχους και τις κεντρικές παραμέτρους τους, όπως αποτυπώνονται στη Συνθήκη της Λισαβόνας. Παράλληλα, σκιαγραφεί τον ρόλο και τις αρμοδιότητες των θεσμικών οργάνων στο πλαίσιο των υπό εξέταση πολιτικών και διερευνά το ειδικότερο περιεχόμενό τους, όπως διαμορφώνεται μέσα από συγκεκριμένα μέτρα και δράσεις. Το μάθημα ξεκινά με μια συνοπτική παρουσίαση των στοχεύσεων, των αρμοδιοτήτων και της θεσμικής οργάνωσης της Ένωσης. Στη συνέχεια, εξετάζονται η εσωτερική αγορά, η ιθαγένεια της Ένωσης, το αξιακό κεκτημένο της Ένωσης (δημοκρατία, κράτος δικαίου, δικαιώματα), ο χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, με έμφαση στη μεταναστευτική πολιτική και στην πολιτική ασύλου, η κοινωνική πολιτική και η πολιτική συνοχής. Το μάθημα προσεγγίζει επίσης τις ενωσιακές πολιτικές για το περιβάλλον και το κλίμα, καθώς και σύγχρονες προκλήσεις σε συνάρτηση με τις νέες τεχνολογίες και τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Τέλος, εξετάζονται νομικές και θεσμικές διαστάσεις της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, η οποία είναι πολυδιάστατη και περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα πολιτικών.

Το μάθημα αναπτύσσεται με βάση τις παρακάτω ενότητες:

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Στόχοι, αρμοδιότητες και θεσμική αρχιτεκτονική της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Σύγγραμμα 1: Μέρος Α, Κεφάλαια 4, 5, 6, 7, 8, 9	Θα αναρτηθεί υλικό στο eclass.

2. Η εσωτερική αγορά και η διαχρονική εξέλιξή της	Σύγγραμμα 1: Μέρος Β, Κεφάλαιο 14 Σύγγραμμα 2: Τμήμα Ι, Κεφάλαιο 5 Σύγγραμμα 3: Κεφάλαιο 6, §1.Α	Θα αναρτηθεί υλικό στο eclass.
3. Η εσωτερική αγορά: Ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων	Σύγγραμμα 1: Μέρος Β, Κεφάλαιο 14 Σύγγραμμα 2: Τμήμα Ι, Κεφάλαιο 1.Α-Β Σύγγραμμα 3: Κεφάλαιο 6, §1.Α	Θα αναρτηθεί υλικό στο eclass.
4. Η εσωτερική αγορά: Ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων (Ι)	Σύγγραμμα 1: Μέρος Β, Κεφάλαιο 14 Σύγγραμμα 2: Τμήμα Ι, Κεφάλαιο 1.Α-Β Σύγγραμμα 3: Κεφάλαιο 6, §1.Α	Θα αναρτηθεί υλικό στο eclass.
5. Η εσωτερική αγορά: Ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων (ΙΙ)	Σύγγραμμα 1: Μέρος Β, Κεφάλαιο 14 Σύγγραμμα 2: Τμήμα Ι, Κεφάλαιο 2.Α-Β Σύγγραμμα 3: Κεφάλαιο 6, §1.Α	Θα αναρτηθεί υλικό στο eclass.
6. Η εσωτερική αγορά: Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων και σύγχρονες προκλήσεις	Σύγγραμμα 1: Μέρος Β, Κεφάλαιο 14 Σύγγραμμα 2: Τμήμα Ι, Κεφάλαια 3-4.Α-Δ Σύγγραμμα 3: Κεφάλαιο 6, §1.Α	Θα αναρτηθεί υλικό στο eclass.
7. Ιθαγένεια της Ένωσης	Σύγγραμμα 2: Τμήμα Ι, Κεφάλαιο 2.Γ Σύγγραμμα 3: Κεφάλαιο 6, §5	Θα αναρτηθεί υλικό στο eclass.
8. Αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θεμελιώδη δικαιώματα (Ι)	Σύγγραμμα 1: Μέρος Β, Κεφάλαιο 11 Σύγγραμμα 3: Κεφάλαιο 2, §1.Α	
9. Αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θεμελιώδη δικαιώματα (ΙΙ)	Σύγγραμμα 1: Μέρος Β, Κεφάλαιο 11 Σύγγραμμα 3: Κεφάλαιο 2, §1.Α	Θα αναρτηθεί υλικό στο eclass.
10. Ο Χώρος Ελευθερίας Ασφάλειας και Δικαιοσύνης, με έμφαση στη μεταναστευτική πολιτική και την πολιτική ασύλου	Σύγγραμμα 1: Μέρος Β, Κεφάλαιο 29 Σύγγραμμα 2: Τμήμα Ι, Κεφάλαιο 2.Α Σύγγραμμα 3: Κεφάλαιο 6, §4	Θα αναρτηθεί υλικό στο eclass.
11. Κοινωνική πολιτική και πολιτική συνοχής	Σύγγραμμα 1: Μέρος Β, Κεφάλαια 18, 23	Θα αναρτηθεί υλικό στο eclass.
12. Περιβαλλοντική και κλιματική πολιτική	Σύγγραμμα 1: Μέρος Β, Κεφάλαια 16-17	Θα αναρτηθεί υλικό στο eclass.
13. Η εξωτερική δράση της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Σύγγραμμα 1: Μέρος Β, Κεφάλαια 15, 20, 21, 26, 27, 28 Σύγγραμμα 2: Τμήμα ΙV, Κεφάλαια 1-6 Σύγγραμμα 3: Κεφάλαιο 6, §3	Θα αναρτηθεί υλικό στο eclass.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Αξιοποίηση παρουσιάσεων PowerPoint για κάθε θεματική ενότητα του μαθήματος και ανάρτηση ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού στην πλατφόρμα eclass Αξιοποίηση της πλατφόρμας eclass για την ανάρτηση ανακοινώσεων και ενημερώσεων σχετικά με το μάθημα, καθώς και για την επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 εβδομάδες x 3 ώρες = 39 ώρες

ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Ατομική έκθεση με παρουσίαση	4 εβδομάδες x 3 ώρες X 1,5 + 3 ώρες = 21 ώρες
	Άσκηση	2 εβδομάδες x 3 ώρες X 1,5 = 9 ώρες
	Τελικές εξετάσεις	13 εβδομάδες X 3 ώρες X 1.5= 58.5 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	127.5 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης/Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
α) Ατομική έκθεση με παρουσίαση (30%) β) Διεξαγωγή γραπτών εξετάσεων (70%) Ο βαθμός της ατομικής έκθεσης με παρουσίαση πολλαπλασιάζεται επί 0.30 (π.χ. 10 x 0.30=3). Ο βαθμός των γραπτών τελικών εξετάσεων πολλαπλασιάζεται επί 0.80 (π.χ. 10 x 0.70=7). Η τελική βαθμολογία προκύπτει από το άθροισμα των επιμέρους βαθμολογιών (π.χ. 3+7=10). Η ατομική έκθεση παρουσιάζεται προφορικά και κατατίθεται ηλεκτρονικά μία εβδομάδα μετά την παρουσίασή της. Έκταση: 2000-2500 λέξεις. Γλώσσα αξιολόγησης είναι τα ελληνικά (και τα αγγλικά για τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες Erasmus+). Συμμετοχή στο μάθημα: Στο πλαίσιο του μαθήματος διεξάγονται ασκήσεις επί του αντικείμενου της διάλεξης που έχει προηγηθεί. Ο βαθμός των ασκήσεων προσμετράται στην τελική βαθμολογία. Η συμμετοχή στις δράσεις του μαθήματος είναι υποχρεωτική και λαμβάνεται υπόψη.		

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασικά εγχειρίδια

1. Α. Πασσάς και Δ. Δημητρακόπουλος, Εισαγωγή στο Πολιτικό Σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2025, Πεδίο)
2. Α. Πλιάκος, Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Ουσιαστικό Δίκαιο (2026, Νομική Βιβλιοθήκη)
3. Β. Χριστιανός, Ρ-Ε. Παπαδοπούλου, Μ. Περάκης, Εισαγωγή στο Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2021, Νομική Βιβλιοθήκη), 2^η έκδοση

Συνιστώμενη περαιτέρω βιβλιογραφία

- Ε. Ανδρέου, Η Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση στην Εποχή των Πολλαπλών Κρίσεων. Η Πρόκληση της Ανθεκτικότητας (2025, Κριτική), 2^η έκδοση
- Γ. Αργυρός, Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Εσωτερικής Αγοράς: Οι Θεμελιώδεις Οικονομικές Ελευθερίες (2015, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα), <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/4169>
- D. Ashiagbor, N. Countouris and I. Lianos (eds), The European Union after Lisbon (2012, Cambridge University Press)
- C. Barnard, The Substantive Law of the EU: The Four Freedoms (2022, OUP), 7th edn
- C. Barnard and S. Peers, European Union Law (2023, OUP), 4th edn
- C. Barnard and J. Scott (eds), The Law of the Single European Market. Unpacking the Premises (2002, Hart Publishing)
- Σ. Βέρνυ και Α. Κόντης (επιμ.), Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση. Οι Πολλαπλές Κρίσεις και οι Προκλήσεις του Μέλλοντος (2017, Εκδ. Παπαζήση)
- D. Chalmers and A. Arnall (eds), The Oxford Handbook of European Union Law (2015, Oxford University Press)
- P. Craig and G. de Búrca, EU Law. Text, Cases, and Materials (2024, OUP), 8th edn
- P. Craig and G. de Búrca (eds), The Evolution of EU Law (2021, OUP), 3rd edn
- M. Dawson and F. de Witte, EU Law and Governance (2022, Cambridge University Press)
- S. Garben and I. Govaere (eds), The Internal Market 2.0 (2021, Hart Publishing)
- A. Glencross, Η Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης (2016, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης), 2^η έκδοση

H. Heinelt and S. Münch (eds), Handbook of European Policies. Interpretive Approaches to the EU (2018, Edward Elgar Publishing)

E. Jones, A. Menon and S. Weatherill (eds), The Oxford Handbook of the European Union (2012, Oxford University Press)

Γ.Ε.Φ. Καλαβρός και Θ. Γεωργόπουλος, Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ουσιαστικό Δίκαιο, Τόμος II (2020, Νομική Βιβλιοθήκη), 4η έκδοση

P. Koutrakos and J. Snell (eds), Research Handbook on the Law of the EU's Internal Market (2017, Edward Elgar)

Π. Λιαργκόβας και Χ. Παπαγεωργίου, Το Ευρωπαϊκό Φαινόμενο. Ιστορία, Θεσμοί, Πολιτικές (2025, Εκδόσεις Τζιόλα), 4η έκδοση

N. Μούσης, Ευρωπαϊκή Ένωση. Δίκαιο, Οικονομία, Πολιτική (2018, Εκδόσεις Παπαζήση), 16^η έκδοση

N. Nugent, Πολιτική και Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση (2012, Σαββάλας) Γ' έκδοση (επιμ. Μ. Μενδρινού)

M. Rhinard, N. Nugent and W. Paterson, Crises and Challenges for the European Union (2023, Bloomsbury)

M. Riddervold, J. Trondal and A. Newsome, The Palgrave Handbook of EU Crises (2021, Palgrave Macmillan)

Ο. Σπηλιόπουλος, Οικονομικό Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Νομικό Πλαίσιο της Οικονομικής Ολοκλήρωσης (2020, Εκδ. Σάκκουλα)

Χ. Ταγαράς και Μ. Μενγκ-Παπαντώνη, Η Κατ' Άρθρο 26.2 ΣΛΕΕ Εσωτερική Αγορά–Ελεύθερη Κυκλοφορία Εμπορευμάτων, Προσώπων, Υπηρεσιών και Κεφαλαίων και Πληρωμών (2021, Νομική Βιβλιοθήκη), 2^η έκδοση

Β.Γ. Τζέμος (επιμ.), Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ. Ερμηνεία κατ' άρθρο (2019, Νομική Βιβλιοθήκη), 2^η έκδοση

Β.Γ. Τζέμος, Τα Θεμελιώδη Δικαιώματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Γενική Θεωρία των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, ο ΧΘΔΕΕ και η Νομολογία του ΔΕΕ (2026, Νομική Βιβλιοθήκη)

N.N. Shuibhne (ed.), Regulating the Internal Market (2006, Edward Elgar)

H. Wallace, M.A. Pollack, C. Roederer-Rynning and A.R. Young, Policy-Making in the European Union (2020, Oxford University Press), 8th edn

N. Zahariadis and L. Buonanno (eds), The Routledge Handbook of European Public Policy (2020, Routledge)

N. Ζαχαριάδης, Η Ευρωπαϊκή Ένωση στον 21^ο αιώνα (2026, Εκδ. Παπαζήση)

Εκδόσεις ΕΕ

K.-D. Borchardt, Το Αλφάβητο του Δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2023, <https://op.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/2c30cce5-3660-11ee-bbbf-01aa75ed71a1>
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Θεματολογικά Δελτία για την Ευρωπαϊκή Ένωση, <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/el/home>

Ιστοσελίδες

Ιστότοπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, https://european-union.europa.eu/index_el
Ιστότοπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, https://commission.europa.eu/index_el
Ιστότοπος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, <https://www.consilium.europa.eu/el/>
Ιστότοπος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, <https://www.europarl.europa.eu/portal/el>
Πρόσβαση στο Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=el>
Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:12012M/TXT>
Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/el/ALL/?uri=celex:12012E/TXT>
Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:12016P/TXT>

Κατευθύνσεις για τις πηγές και συμπληρωματική βιβλιογραφία παρέχονται στο πλαίσιο κάθε ενότητας του μαθήματος.